

Listina 11.

Uhorský kráľ Ferdinand I. Habsburský v listine z roku 1540 na žiadosť Spišskej Belej potvrdzuje prepis listiny Spišskej kapituly z roku 1539, tá zase jej vlastný prepis listiny z roku 1418, ktorá obsahuje prepis listiny uhorského kráľa Andreja (Ondreja) III. z roku 1294, v ktorej je prepis listiny uhorského kráľa Belu IV. a župana Detrika z roku 1263 o udelení voľnej čiastky zeme a lesa svojmu služobníkovi Leonardovi pri hraniciach chotára Nemcov z Belej

My, Ferdinand, z Božej milosti kráľ Uhorska, Dalmácie, Chorvátska, markgróf Moravy, Lužice a vojvoda Horného a Dolného Sliezska, na vedomie dávame znením tejto listiny všetkým, ktorým osoží, pre stránku v osobe rozvážneho a obozretného richtára, radných a ďalších mešťanov, a všetkých obyvateľov bývajúcich v meste Bela v Spišskej župe, ktorým sme ukázali a predložili niektoré prepisy listín ctenej Spišskej kapituly, na výsadnom pergamene napísané, autentickými pečaťami zabezpečenými tou istou Kapitulou, brániace spoločenskému rôzne práva, na ktorých to isté mesto pevne zotrúva: z tohto dôvodu prosia nás v osobách na začiatku uvedených mešťanov tohto mesta, aby sme my tie isté prepisy listín uvedenej Spišskej kapituly, a všetok ich obsah, platný, vítaný a prijateľný, vložený a pridelený k prítomným slovne napísaným výsadam, a pre zmieňovaného richtára a radných, ostatných mešťanov a všetkých obyvateľov vyššie uvedeného mesta Bela, trvalú platnosť láskavo uráčili potvrdiť. Obsah týchto listín je takýto:

My, Spišská kapitula, na vedomie dávame znením tejto listiny všetkým, ktorým osoží: že, vynikajúci Pavol z Therny (*obec Terňa pri Prešove, pozn. prekl.*), od rozvážneho a obozretného richtára a radných, ďalších všetkých mešťanov a obyvateľov mesta Bela, bol poverený ako právny zástupca, ktorý sa osobne dostavil k nám, ukázal a oboznámil nás s niektorými prepismi listín napísanými a vyhotovenými na výsadnom pergamene, spojených visiacimi pečaťami, na niektorých listinách vidno, že tri alebo štyri riadky, z dôvodu zlej úschovy takmer zničené a odstránené, boli ručne iným čiernym atramentom obnovené. Avšak, táto úprava čitateľnosti po našom preskúmaní bola povolená, žiadne slovo alebo výraz nebol nám podozrivý z pridania alebo vynechania, a prosia nás vyššie uvedený richtár, radní, všetci ostatní mešťania a obyvatelia v mene mesta Bela, neodkladne, aby tie isté uvedené prepisy listín a naše odpisy boli s uráčením pripojené, ktorých obsah je nasledovný:

My, Kapitula chrámu svätého Martina na Spiši, na vedomie dávame znením tejto listiny všetkým, ktorým osoží. Pretože, urodzený magister Anton z Bušoviec sa osobne dostavil k nám a ukázal nám istú listinu najjasnejšieho Pána kráľa Andreja, osvieteného bývalého kráľa Uhorska, atď., s dvoma pečaťami zabezpečenú, pokorne nás žiadajúc naliehavou prosbou, aby sme s uráčením tú istú listinu pod našou pečaťou prepísali, ktorej obsah je nasledovný:

My, Andrej, z Božej milosti kráľ Uhorska, Dalmácie a Chorvátska, Ríma, Srbska, Haliče, Lodomerie, Kumánska, Bulharska, kráľ všetkých veriacich v Krista, ktorí tak v súčasnosti i v budúcnosti nahliadnu do tejto listiny, zdravíme v Spasiteľovi vo večnosti, a dávame týmto všetkým na známosť, že chceme dosiahnuť, aby Leonard, náš súčasný vtáčnik, ktorý nám ukázal platné listiny Belu, niekdajšieho osvieteného kráľa Uhorska, v šťastnej spomienke na nášho milého predka, zverujúc vyžiadanie udelenej určitej čiastky lesa s naliehavosťou nám, a aby táto listina s našim uráčením bola ratifikovaná a výsada potvrdená. Čo je nasledovné:

My, Bela, z Božej milosti kráľ Uhorska, dávame na známosť všetkým znením tejto listiny, že z nášho láskavého rozhodnutia, istý les s čiastkou voľnej zeme pri rieke nazývanej Thotpataka (*potok Kežmarská Biela voda, pozn. prekl.*), Leonardovi, nášmu služobníkovi zo Spiša, za jeho služby nám často vynaložené, v rozsahu danom v listine Detrikovi, županovi zo Zvolena: a zo Spiša milovanému a vernému (*Leonardovi, pozn. preklad.*), plne zotrvávajúcemu v našej pozornosti, zverujeme právne do trvalého vlastníctva. Dané v deň svätého Michala Archanjela (30.9., *pozn. prekl.*) na ostrove Blahoslavenej Panny Márie (*Margitin ostrov v Budapešti, pozn. prekl.*). (Roku Pána tisíc dvesto šesťdesiattri).

Zmieneny Leonard preukázal tie isté platné listiny uvedenému županovi Detrikovi, ktorý sám sprostredkoval pridelenie uvedenej čiastky zeme a lesa z vyššie udeleného príkazu pána kráľa Belu v zmysle jeho znenia: My, Pán župan Zvolena a Spiša, na vedomie dávame všetkým, že kráľ nám osobne nariadil, aby Leonard na Spiši bol zaopatrený pozemkom: Preto sme našli istú voľnú čiastku zeme, pri hraniciach obyvateľov z Belej, kde ten istý Leonard bez predbežného písomného rozhodnutia kráľovského dvora smie udeliť všetkým ľuďom slobodu, a prostredníctvom nášho verného grófa Marka ustanoviť hranice: z ktorých prvá hranica zeme začína pri hraniciach Nemcov z Belej a vedie južným smerom k rieke nazývanej Thothpataka (*potok Kežmarská Biela voda, pozn. prekl.*), a tam je strom nazývaný Zemerzcze (*smrek, pozn. prekl.*), potom to vedie cez blatisté údolie, k určitej lipe, čo je na rohu lesa, a odtiaľ smeruje k rieke Sarpathaka (*potok Krivodol, pozn. prekl.*), a tam končí: My teda k žiadosti Leonarda sme boli dôkladne spravodliví: spravodliví a s ohľadom na jeho zásluhu sme dodržali vyššie uvedené listiny Pána kráľa Belu a jeho župana: mesto (*Bela, pozn. prekl.*) nevymaže, nezruší, ani nepoškodí akúkoľvek inú svoju časť, ktorá je v tesnej blízkosti uvedenej čiastky zeme, spolu s časťou lesa, ktorú udelil sám Pán kráľ Bela. V listine Pána Ladislava, kráľa v svetlej pamäti, taktiež Leonardovi - cez tohto Pána kráľa Ladislava z jeho zverenej právomoci, bolo udelenie potvrdené. Ten istý Leonard povedal, že tú istú čiastku zeme spolu s uvedenou čiastkou lesa: zamení uvedenú čiastku zeme za polovicu mlyna patriacemu Kokošovi, synovi Rykolfu, ako aj s dostatočnou čiastkou pol popluzia zeme na užívanie, čo bolo tým istým Kokošom v našej prítomnosti ustanovené, z jeho dedičnej zeme nazývanej Erdewffalva (*Stará Lesná, pozn. prekl.*), a na svoju susediacu polovicu tohto mlyna prispel uvedený Leonard zámenou uvedenej čiastky zeme a lesa: a skutočne, dohode o zámene sme udelili náš kráľovský súhlas, na dôkaz toho a trvalé uchovanie v pamäti, prítomné listiny dovoľujeme dvojitou našou pečaťou zabezpečiť, dané rukou urodzeného muža Magistra Teodora Alberta, dvorného predstaveného, nášho milovaného a verného zástupcu kancelára kráľovského dvora. (Roku Pána tisíc dvesto deväťdesiat štyri).

My, teda spravodlivé a zákonité požiadavky vyššie uvedeného Magistra Antona z Bušoviec, priaznivo naklonení už spomenutým listinám nám predloženým, všetky úplne bez chýb a podozrení, slovo za slovom, bez vynechania alebo prítomného vloženého pridania, a napísané, našou visiacou autentickou pečaťou zabezpečené, uvedenému Antonovi sme sa rozhodli poskytnúť skôr uvedené zabezpečenie. Dané v utorok po druhej pôstnej nedeli (Roku Pána tisíc štyristo osemnásť)

Z tohto dôvodu, My, teda spravodlivé a zákonité požiadavky zmieneného Pavla z Therny, nám určeného právneho zástupcu pre stránku spomínaného richtára a radných, mešťanov a celej komunity uvedeného mesta Bela, nakloneným akceptovať naše ustanovené listiny, bez vymazaní, bez škrtov, bez podozrení: ale ako je v úvode, v troch alebo štyroch riadkoch ručne iným čiernym atramentom obnovované, pocit z listín vo všetkých veciach zodpovedá dobre, od slova do slova, bez

vynechania a pridania, akékoľvek prepísané a prevzaté naše vložené prezentované listiny uvedeným všetkým mešťanom mesta Bela musia byť poskytnuté k ochrane ich bohatých práv. Dané v utorok po sviatku svätého Františka Vyznávača (sv. *František z Assisi, pozn. preklad.*). (Roku Pána tisíc päťsto tridsaťdeväť).

My, teda, uvedené pokorné prosby zo stránky zmieneného richtára a radných, ostatných mešťanov a všetkých obyvateľov uvedeného mesta Bela, ktoré láskavým spôsobom naša kráľovská Výsosť vypočula, a milosrdne dovolila ustanovenie listín Spišskej kapituly. Prepisy sú bez vymazaní, ani v žiadnej svojej časti škrtnuté, a prezentujú naše výsadné listiny, od slova do slova, bez vynechaní a bez akýchkoľvek vložených a vpísaných pridání, a pokiaľ všetky tieto až potiaľ obsahujú rovnako správne a legálne existujúce závery a časti, podporujú vyžarujúcu silu ich pravdivosti, ich akceptujeme, schvaľujeme a potvrdzujeme, a pre uvedeného richtára a radných, ostatných mešťanov a všetkých obyvateľov uvedeného mesta Bela, s trvalou platnosťou ich potvrdzujeme, bez toho, aby boli dotknuté práva iných osôb: touto našou listinou, na ktorej je zavesená naša oddelená pečať, ako sila svedectva. Dané vo Varadíne (*Oradea v Rumunsku, pozn. prekl.*) v stredu po sviatku Obrátenia Svätého Pavla (Roku Pána tisíc päťsto štyridsať), v štrnástom roku nášho panovania.

Preklad z latinčiny: Dr. Andrej Novák, Spišská Belá, 3.6.2015